

Maliye Bakanlığından:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ **(SIRA NO:462)**

1. Yetki

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5766 sayılı Kanunun 17 nci maddesi ile değişen mükerrer 242 nci maddesinin ikinci fıkrası ile Maliye Bakanlığı; elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Maliye Bakanlığına aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, Vergi Usul Kanunu kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili kılınmıştır.

Söz konusu fıkrada, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu; Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, aksine hüküm olmadıkça Vergi Usul Kanununa göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait kayıtların tevsikinin mecburi olduğu; dördüncü fıkrasında da Maliye Bakanlığının, düzenlenmesi mecburi olan belgelerde bulunması gereken zorunlu bilgileri belirlemeye yetkili olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan, anılan Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde Maliye Bakanlığının, Vergi Usul Kanununa göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğu defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya, bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, Vergi Usul Kanununa göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya yetkili olduğu; (3) numaralı bendinde, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye; (4) numaralı bendinde ise Vergi Usul Kanununun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve

bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Söz konusu hükümlerin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden, hava yolu ile yurt içi veya yurt dışı yolcu taşımacılığı işi ile iştigal eden mükelleflerin, elektronik ortamda bilet düzenlemeleri, düzenledikleri e-Biletleri muhatabına iletmeleri ile bu belgeleri muhafaza ve ibraz etmelerine ilişkin usul ve esaslar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

2. Kapsam

Bu Tebliğin kapsamına, hava yolu ile yurtiçi veya yurtdışı yolcu taşımacılığı işi ile iştigal eden mükellefler girmektedir.

Bu Tebliğ ile getirilen e-Bilet Uygulaması ihtiyari olup, kapsama giren mükellefler istemeleri ve Başkanlıkça kendilerine izin verilmesi halinde, e-Bilet Uygulamasından yararlanabileceklerdir.

3. Tanımlar ve Kısaltmalar

Bu Tebliğde geçen;

Başkanlık: Gelir İdaresi Başkanlığını,

Belge Numarası: Elektronik bilet seri ve sıra numarası yerine kullanılacak üç haneli birim kod ile on haneli sıra numarası olmak üzere on üç haneden oluşan numarayı,

Bilgi İşlem Sistemi: Mükelleflerin belgeleri elektronik ortamda oluşturmak, kaydetmek, muhafaza etmek ve ilgili diğer işlemleri gerçekleştirmek amacı ile doğrudan ya da dolaylı olarak kullandıkları her türlü yazılım ve donanım ile saklama ortamlarını,

Bilet: Hava yolu ile yapılan yolcu taşımacılığına ilişkin düzenlenen bileti,

BİS Raporu: Bilgi İşlem Sistem Raporunu,

Elektronik Belge: Şekil hükümlerinden bağımsız olarak Vergi Usul Kanununa göre düzenlenmesi zorunlu olan belgelerde yer alan bilgileri içeren elektronik kayıtlar bütünü,

Elektronik Bilet (e-Bilet): Elektronik ortamda düzenlenen ve muhatabına elektronik veya kağıt ortamda teslim edilebilen bileti,

Elektronik Bilet Temsil Eden Belge: Bilet muhteviyatını içeren mali değeri olmayan belgeyi,

Elektronik Bilet Uygulaması (e-Bilet Uygulaması): Başkanlık tarafından belirlenen standartlara uygun olarak biletin elektronik ortamda oluşturulması, imzalanması, elektronik ortamda muhafazası, ibrazı ve raporlamasını kapsayan uygulamayı,

Elektronik Bilet Raporu (e-Bilet Raporu): e-Bilet Uygulaması kapsamında Başkanlığın

belirlediği veri formatı ve standardına uygun olarak hazırlanan ve elektronik sertifika ile imzalanın raporunu,

Elektronik Kayıt: Elektronik ortamda tutulan ve elektronik defter ve belgeleri oluşturan, elektronik yöntemlerle erişimi ve işlenmesi mümkün olan en küçük bilgi ögesini,

Elektronik Saklama Hizmeti Veren Kurum: 14/12/2012 tarihli ve 28497 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 421 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında Başkanlıktan Saklama Hizmeti verme izni almış mükellefi,

Elektronik Sertifika: Mali Mühür ve Nitelikli Elektronik Sertifikayı,

Elektronik Sertifika ile İmzalama: Tüzel kişilerin mali mühürle onaylamasını, gerçek kişilerin ise nitelikli elektronik sertifika ile imzalamasını veya mali mühür ile onaylamasını,

IATA : Uluslararası Hava Taşıyıcıları Birliği’ni,

Mali Mühür: 5/3/2010 tarihli ve 27512 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 397 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği çerçevesinde Başkanlık için oluşturulan elektronik sertifika alt yapısını,

Nitelikli Elektronik Sertifika (NES): 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun dokuzuncu maddesinde tanımlanan ve yalnızca gerçek kişi mükelleflerce kullanılabilen elektronik sertifikayı,

Özel Entegratör: 421 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında Başkanlıktan özel entegrasyon izni almış mükellefi,

TCKN: Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarasını,

TÜBİTAK-BİLGEM / KAMU SM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi / Kamu Sertifikasyon Merkezini,

VKN: Vergi Kimlik Numarasını,

Zaman Damgası: Bir elektronik verinin üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı ve/veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından doğrulanın kaydı, ifade eder.

4. Başvuru Şartları ve Uygulamadan Yararlanma Yöntemleri

e-Bilet düzenlemek isteyen mükelleflerin;

a) 397 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında getirilen e-Fatura Uygulamasından yararlanma iznine sahip olmaları,

b) Bu Tebliğe açıklanan usul ve esaslara uygun olarak, e-Biletleri düzenleyebilme ve e-Biletleri sunabilme konusunda hazırlıklarını tamamlamış olmaları,

c) Bu Tebliğin 10 uncu bölümünde belirlenen raporlama gereksinimlerinin karşılanması hususunda gerekli altyapı ve hazırlıklarını tamamlamış olmaları, gerekmektedir.

Mükellefler e-Bilet Uygulamasından, kendi bilgi işlem sistemleri üzerinden veya Başkanlıktan izin almış özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri üzerinden olmak üzere iki yöntemle yararlanabileceklerdir.

Yukarıda yer alan şartları taşıyan ve uygulamayı kendi bilgi işlem sistemi üzerinden kullanarak bu Tebliğ kapsamında e-Bilet oluşturmak, e-Bilet sunmak, muhafaza ve ibraz etmek isteyen mükelleflerin, başvuru işlemlerini Gelir İdaresi Başkanlığının “www.efatura.gov.tr” internet adresinde yayımlanan “Elektronik Bilet Başvuru Kılavuzu”na uygun olarak yerine getirmeleri gerekmektedir.

e-Bilet uygulamasını Başkanlıktan e-Bilet izni almış özel entegratörlerin bilgi işlem sistemi üzerinden kullanmak isteyen mükellefler, doğrudan özel entegratöre başvuracak olup ayrıca Başkanlığa başvuruda bulunmalarına gerek bulunmamaktadır.

5. Değerlendirme ve İzin

e-Bilet uygulamasını kendi bilgi işlem sistemi üzerinden kullanmak için Başkanlığa yapılan başvurular; mükellefe ait sistemin yapısı, işleyişi ile bu sistemde elektronik olarak düzenlenen e-Bilet ve e-Bilet Raporu örneklerinin, bu Tebliğde ve www.efatura.gov.tr internet adresinde yayımlanan “Elektronik Bilet Teknik Kılavuzu” nda belirlenen usul ve esaslara uygun olup olmadığı açısından değerlendirilecektir. Başkanlık gerek görmesi halinde ilave teknik bilgi ve belge talebinde bulunabilecektir.

Başkanlıkça yapılacak değerlendirme sonrasında başvuruları uygun bulunan mükelleflere bir yazı ile e-Bilet Uygulamasından yararlanma izni verilecektir.

Değerlendirme aşamasında eksiklikleri tespit edilen mükelleflere, söz konusu eksiklikleri gidermeleri için yazı ile bir yıl süre verilir. Bu süre içerisinde eksikliklerini gidermeyen mükelleflerin başvuruları reddedilir.

Başvuruları reddedilen mükelleflerin reddi izleyen altı ay içerisinde yapacakları başvurular kabul edilmeyecektir. Bu durum, mükelleflerin e-Bilet Uygulaması kapsamında özel entegratörlük izni alan mükellefler vasıtasıyla e-Bilet Uygulamasından yararlanmalarına engel teşkil etmez.

6. Özel Entegratörlük Hizmeti Verenler

e-Bilet uygulamasından yararlanan ve düzenledikleri e-Biletleri muhatabına elektronik ortamda iletmeyi tercih eden mükelleflerin, düzenledikleri e-Biletleri ve e-Bilet raporlarını elektronik sertifika ile imzalamaları esastır. Başkanlıktan e-Bilet Uygulaması kapsamında özel entegratörlük izni alan mükellefler; bu Tebliğ kapsamında e-Bilet düzenlemeyi ve muhatabına elektronik ortamda iletmeyi isteyen mükelleflere; elektronik ortamda e-Bilet ve e-Bilet raporu oluşturma, elektronik sertifika ile imzalama, zaman damgası kullanma ve oluşturulan e-Biletleri bu Tebliğin 7 nci bölümüne uygun olarak elektronik veya kağıt ortamda alıcısına, e-Bilet raporlarını ise Başkanlığa iletilme hizmeti verebilirler.

Özel entegratörlerin bu hizmeti verebilmesi için Başkanlıktan ayrıca e-Bilet özel entegratörlüğü izni alması gerekmektedir. Bu izni alabilmek için gerekli koşullar www.efatura.gov.tr internet adresinde yayımlanan “e-Fatura Uygulaması Özel Entegrasyon Kılavuzu”nda yer almaktadır.

Başkanlıktan izin alan özel entegratörler, anlaşma yaptıkları mükelleflere ilişkin bilgileri Başkanlık sistemine yüklemeleri ve www.efatura.gov.tr internet adresinde yayımlanan “e-Fatura Uygulaması Özel Entegrasyon Kılavuzu”nda açıklanan mesaj yapısına uygun onayı almaları halinde e-Bilet hizmeti vermeye başlayabileceklerdir.

Başkanlıktan e-Bilet izni alan özel entegratörler, hizmet verdikleri mükelleflere ait e-Bilet bilgilerini e-Bilet oluşturma, imzalama, raporlama ve gönderme amacı dışında kullanamaz ve işleme taraf olanların yazılı izni olmaksızın üçüncü kişilerle paylaşamazlar. Özel entegratörler bu faaliyetleri kapsamında elde ettiği ticari sır niteliğindeki e-Bilet bilgilerinin güvenliğinden ve gizliliğinden sorumludurlar. Bu amaca aykırı olarak işleme taraf olmayan üçüncü kişilerle e-Bilet bilgilerini paylaştığı tespit olunan özel entegratörlerin, diğer kanunların öngördüğü cezai sorumlulukları dışında ayrıca Başkanlık tarafından özel entegratörlük izinleri iptal edilebilir.

7. Elektronik Biletin Düzenlenmesi ve Teslimi

7.1. Elektronik Biletin Düzenlenmesi

e-Biletlerin elektronik ortamda düzenlenmesi, muhafaza ve ibraz edilmesi esastır.

Kullanılan e-Bilet formatı; üzerinde mali mühür/NES taşımaya, belge üzerinde doğrulamaya, görüntülemeye ve kâğıt baskı almaya imkân veren genel tanınırlığa sahip bir format olmalıdır.

Hava yolu firmaları, elektronik ortamda düzenleyecekleri biletlerde, seri-sıra numarası yerine üç haneli birim kod ve on haneli sıra numarası olmak üzere toplam on üç haneden oluşan belge numarasını kullanacaklardır. Birim kodu, belgeyi düzenleyecek birim için belirlenecek alfa nümerik bir koddur. Mükellefler BİS raporunda yer vermek şartıyla, organizasyon yapıları içerisinde ihtiyaçlarına göre birim kodlarını serbestçe belirleyebileceklerdir. Hava yolu firmalarının IATA nezdindeki kod numarası ile başlayan toplam on üç haneli bilet numarası da belge numarası yerine kullanılabilir.

e-Biletin kâğıt çıktısının birden fazla sayfaya taşması durumunda, her sayfada toplam sayfa sayısı ile birlikte sayfa numarası gösterilmesi koşuluyla aynı belge numarası kullanılacaktır.

7.2. Elektronik Biletin Elektronik Ortamda Teslimi

Hava yolu firmaları istemeleri halinde, elektronik ortamda oluşturdukları e-Biletleri muhatabına elektronik sertifika ile imzalanmış olarak elektronik ortamda teslim edebileceklerdir. Bu imkandan yararlanmak isteyen mükelleflerin Başkanlıktan elektronik ortamda iletim izni almaları gerekmektedir.

Başkanlıktan elektronik ortamda iletim izni alan hava yolu firmaları muhatabı tarafından istenilmesi halinde, düzenledikleri e-Bileti ya da bunu temsil eden belgeyi kâğıt olarak teslim edeceklerdir. e-Biletin ya da bunu temsil eden mali değeri bulunmayan kâğıt çıktının

muhatabına verilmesi halinde bunun ayrıca imzalanıp kaşelenmesine gerek bulunmamaktadır. Temsil eden belgenin verilmesi, e-Bilet izni alan hava yolu firmalarının yolcuya e-Bileti kağıt baskısı alınabilecek şekilde elektronik araç veya ortamlar vasıtasıyla sunma zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

7.3. Elektronik Biletin Kağıt Ortamında Teslimi

Hava yolu firmaları istemeleri halinde, elektronik ortamda oluşturdukları e-Biletleri, muhatabına kağıt ortamda teslim edebileceklerdir. Bu imkandan yararlanmak isteyen mükelleflerin Başkanlıktan kağıt ortamda iletim izni almaları gerekmektedir.

Söz konusu e-Biletlerin kağıt ortamda teslim edilmesi halinde hava yolu firmalarınca ayrıca elektronik sertifika ile imzalanmasına gerek bulunmamaktadır. Bu şekilde teslim edilen biletlerin muhatabı tarafından 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tevsik edici belge olarak kullanılabilmesi için hava yolu firmaları tarafından kaşe/damga tatbik edilmesi; acenteler tarafından ise kaşe/damga tatbik edilmesi ve imzalanması gerekmektedir.

8. Hava Yolu Biletinde Bulunması Gereken Bilgiler

e-Bilet düzenleme izni alan hava yolu firmalarının düzenleyecekleri e-Biletlerde, en az aşağıda yer alan bilgilerin bulunması zorunludur.

1. Hava yolu firmasının unvanı,
2. Yolcunun adı-soyadı,
3. Belge numarası,
4. Düzenlenme tarihi,
5. Yapılan hizmetin nevi ve tutarı,
6. Ödeme türü (Nakit/Kredi kartı/Banka kartı/Havale/Promosyon vd.)

Mükellefler bilet üzerinde zorunlu bilgilere ilave olarak ihtiyaçları doğrultusunda farklı bilgilere de yer verebileceklerdir.

9. Elektronik Bilet Bedelinin Gider Kaydedilmesi ve Düzenlenecek e-Biletlerde Katma Değer Vergisi Uygulaması

9.1. Hava Yolu Firmaları Tarafından Yapılan Satışlar

Hava yolu firmaları tarafından yapılan satışlarda yolcu bilgilerinin kaydedildiği aşamada yolcu tarafından talep edilmesi halinde, yolcu bilgilerine ilaveten hesabına yolculuk yaptıkları mükellefin; yolcu ile hesabına yolculuk yapılan mükellefin aynı kişi olması durumunda yolcunun adı-soyadı/unvanı ve VKN/TCKN bilgileri de e-Bilet üzerinde gösterilecektir. Hava yolu firmalarının şube, çağrı merkezleri ve internet şubeleri aracılığıyla satışı yapılan biletler için de yukarıda izah edildiği şekilde işlem yapılacaktır.

9.2. Acenteler Aracılığıyla Yapılan Satışlar

e-Biletin Türkiye’de mükellefiyeti bulunan acenteler tarafından düzenlenmesi durumunda söz konusu acenteler, e-Bilet üzerinde yolcu bilgilerine ilave olarak kendilerine ait mükellefiyet bilgilerine ya da IATA nezdinde kendileri için oluşturulmuş bilgilere yer vererek yolcuya e-Bilet muhteviyatını da içeren bir fatura düzenleyeceklerdir. Bu fatura

üzerinde yolcu bilgilerine ilaveten yolcu tarafından talep edilmesi halinde hesabına yolculuk yapılan mükellef bilgilerine de yer verilecektir.

Acente tarafından düzenlenen ve e-Bilet muhteviyatını da içeren fatura, yolcu veya hesabına yolculuk yapılan mükellef tarafından; üzerinde acente bilgilerini de ihtiva eden e-Bilet ise acente tarafından gider/indirim konusu yapılacaktır.

9.3. Bilet Bedelinin Gider Kaydedilmesi

Hava yolu firmalarınca düzenlenen e-Biletler, Başkanlıkça kendilerine izin verilen iletim şekline uygun olarak muhatapları tarafından muhafaza ve ibraz edilmesi halinde, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tevsik edici belge (bu Tebliğin 13/e bölümünde belirtilen durumlar hariç) olarak kabul edilecektir.

Muhatabı tarafından gider gösterilecek veya indirimine konu edilecek e-Biletlerin yasal saklama süresince Tebliğin 7 nci bölümünde açıklanan teslim şekline uygun olarak muhafaza ve ibraz edilmesi gerekmektedir. Elektronik iletim izni alan hava yolu firmalarınca düzenlenen e-Biletin kağıt çıktısı da e-Fatura uygulamasına dahil olmayanlar tarafından elektronik ortamdaki aslına uygun olmak koşuluyla, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tevsik edici belge olarak kullanılabilir. Bu durumda söz konusu e-Bilet çıktısının ayrıca imzalanmasına kaşe/damga tatbik edilmesine gerek bulunmamaktadır.

9.4. Düzenlenecek Elektronik Biletlerde Katma Değer Vergisi Uygulaması

Hava yolu firmaları, katma değer vergisine tabi olan işlemleri için bilete yer alan tutardan matraha dahil olmayan unsurları ayırdıktan sonra iç yüzde yoluyla katma değer vergisi hesaplayıp beyan edeceklerdir.

Hava yolu taşımacılığı hizmetinden yararlanan mükellefler ise Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 29 ve müteakip maddelerinde düzenlenen vergi indirimine ilişkin hükümlere bağlı kalmak şartıyla, bu bölümde belirtilen şekilde hesaplanan katma değer vergisini indirim konusu yapabileceklerdir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde katma değer vergisinden istisna olan yurt dışı taşımalara ait e-Biletlerde katma değer vergisinin hesaplanmayacağı tabiidir.

10. Raporlama

e-Bilet izni alan mükellefler ve e-Bilet hizmeti verme konusunda Başkanlıktan izin alan özel entegratörler; elektronik ortamda oluşturdukları biletlere ilişkin olarak, Başkanlığın www.efatura.gov.tr internet adresinde yayımlanan "Elektronik Bilet Teknik Kılavuzu"nda yer alan veri formatı ve standardına uygun, aylık "e-Bilet Raporu"nu ait olduğu ayı takip eden ayın 15 inci günü saat 24:00'e kadar elektronik sertifika ile zaman damgalı olarak imzalamak ve Başkanlık sistemine yüklemek zorundadırlar.

Herhangi bir kesinti veya sistem arızası nedeni ile raporlar Başkanlık sistemine yüklenemez ise, söz konusu raporların yüklenilmesini engelleyen kesinti veya arıza durumunun ortadan kalkmasını takiben raporlar Başkanlık sistemine yüklenecektir. Raporların süresinde yüklenememesi durumunu gerekçeleriyle açıklayan bir yazı beş iş günü içerisinde

Başkanlığa gönderilecektir. Söz konusu işlem istisnai bir uygulama olup süreklilik arz etmesi halinde e-Bilet izni iptal edilebilecektir.

Raporlama gereklerinin yerine getirilmiş olması, mükellefin söz konusu belgeleri muhafaza ve ibraz ödevlerini ortadan kaldırmamaktadır.

e-Biletlerin, daha sonra iptal edilmesi ya da üzerlerinde değişiklik yapılması durumunda iptal veya değişikliğe ilişkin bilgilere, bu işlemlerin yapıldığı döneme ait "e-Bilet Raporu"nda yer verilmesi zorunludur.

Başkanlık, gerekli görmek ve önceden haber vermek koşuluyla e-Bilet raporlarına ilişkin veri formatı ve standartlarında değişiklik yapabileceği gibi raporların iletim şeklini ve süresini de değiştirebilir.

11. Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü

e-Bilet oluşturma izni alan mükelleflerin düzenlemiş oldukları biletlerini aşağıda yer alan koşullara göre muhafaza ve ibraz etmeleri gerekmektedir.

a) e-Bilet izni alan mükellefler, oluşturdukları e-Biletlerini ve raporlarını birbirleriyle ilişkili şekilde, vergi kanunları ve diğer kanuni düzenlemelerin öngörmüş olduğu süreler dâhilinde muhafaza ve istenildiğinde ibraz etmekle yükümlüdür.

b) e-Bilet uygulamasından yararlanan mükellefler, uygulama kapsamında düzenledikleri e-Biletlerini ve e-Bilet raporlarını kendilerine ait bilgi işlem sistemlerinde muhafaza edebilecekleri gibi, Başkanlıktan elektronik saklama izni alan mükelleflerin bilgi işlem sistemlerinde de muhafaza edebilirler.

c) Başkanlıktan saklama izni alan mükelleflerden elektronik saklama hizmetinin alınması mükelleflerin e-Bilet ve raporlarının muhafaza ve ibraz sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

ç) Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü, e-Bilet ile ilişkili raporların doğruluğuna, bütünlüğüne ve değişmezliğine ilişkin her türlü elektronik veri, veri tabanı dosyası, saklama ortamı veya doğrulama ve görüntüleme araçlarını kapsamaktadır.

d) e-Bilet kâğıda basılabilen nüshaları ile aynı içerikte ve istenildiğinde aynı görüntüde basılabilecek şekilde saklanmalıdır.

e) Muhafaza edilen e-Biletin yetkililerce sorgulanması, görüntülenmesi ve kâğıt çıktılarının alınması sırasında kullanılacak anahtarlardan birisinin belge numarası olması zorunludur.

f) e-Bilet ve raporlarının Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarının geçerli olduğu alanlarda muhafaza edilmesi zorunludur. Bu zorunluluk, yurt dışında ikincil bir arşivleme yapılmasına engel teşkil etmez. Başkanlık e-Bilet uygulamasından yararlanmak için başvuran mükelleflerin gerekçeli talebi üzerine bu madde hükmünün uygulanmasında farklı usul ve esas belirleyebilir.

12. Sorumluluk ve Cezai Müeyyideler

e-Bilet oluşturma izni alan mükelleflerden bu Tebliğde ve Elektronik Bilet Teknik Kılavuzunda yer alan usul ve esaslara aykırı biçimde e-Bilet ve bunlara ait raporları düzenleyenler hakkında, işledikleri fiilin türüne göre Vergi Usul Kanununda öngörülen cezalar uygulanır.

e-Bilet raporlarının süresinde hazırlanmaması, hazırlanan raporların elektronik sertifika ile zaman damgalı olarak imzalanmaması, raporlar ile ilişkili oldukları biletlere ait bilgiler arasında uyumsuzluk bulunması halinde mükellefler ve özel entegratörler tarafından konu ile ilgili haklı bir mazeret sunulmaması durumunda Başkanlık verilen izni iptal edebilir.

e-Bilet uygulaması kapsamında hizmet verme izni iptal edilen özel entegratörler bu konuda hizmet verdiği mükellefleri uyarmak zorundadır. İzni iptal edilen özel entegratörden e-Bilet hizmeti alan mükellefler başka bir özel entegratörle anlaşmak veya genel hükümler çerçevesinde anlaşmalı matbaa işletmelerine bastırdıkları belgeleri kullanmak zorundadırlar. Bu durum, e-Bilet Uygulamasını kendi bilgi işlem sistemi üzerinden kullanma yöntemine engel teşkil etmemektedir.

e-Bilet uygulamasını kendi bilgi işlem sistemi üzerinden kullanmak üzere izin alan mükelleflerden izinlerinin iptal edildiği kendisine bildirilenler, bildirim yapıldığı tarihten itibaren 1 yıl süre ile uygulamayı kendi bilgi işlem sistemleri üzerinden kullanmak üzere başvuru yapamazlar. Bu mükellefler Başkanlıktan izin alan özel entegratörlerden e-Bilet hizmeti almak ya da genel hükümler çerçevesinde anlaşmalı matbaa işletmelerine bastırdıkları belgeleri kullanmak zorundadırlar.

e-Bilet uygulamasına geçen mükellefler bu Tebliğin 13/e bendinde belirtilen durumlar haricinde biletlerini kağıt ortamında düzenleyemeyeceklerdir.

13. Diğer Hususlar

a) e-Bilet uygulamasını kendi sistemi üzerinden kullananlar, bilete ait elektronik kayıtların bozulması, silinmesi, zarar görmesi, işlem görememesi halleri ile olağanüstü durumların meydana gelmesi halinde, durumu Başkanlığa on beş gün içinde bildirerek bu kayıtları nasıl tamamlayacağına ilişkin ayrıntılı bir plan sunmak zorundadır.

b) e-Bilet uygulamasını kendi sistemi üzerinden kullananlar, bilgi işlem sistemlerini oluşturan donanımların bir kısmının veya tamamının haczedilmesi veya yetkili mercilerce el konulması halinde, durumu en geç üç iş günü içerisinde Başkanlığa bildirmek zorundadır.

c) e-Bilet uygulamasını kendi sistemi üzerinden kullananlar, bilgi işlem sistemini oluşturan yazılım, donanım, dosya, dokümantasyon ve benzeri unsurları, hiçbir şekilde kısmen veya tamamen vergi inceleme elemanlarının veya Başkanlıkça görevlendirilecek personelin erişimini ve denetlemesini engelleyecek bir sözleşme veya lisansa konu edemezler.

ç) e-Bilet uygulamasını kendi sistemi üzerinden kullananlar, Başkanlığın talebi üzerine belgelere ait bilgilerin oluşturulması veya muhafazası sırasında kullanılan donanımların bulunduğu adres veya adreslerde inceleme ve tespit yapılabilmesi için gerekli olacak her türlü teknik ve fiziksel imkanı (uygun donanım ve yazılımlar, terminallere ulaşım izinleri ve uzman personel gibi) sunmak zorundadır.

d) e-Bilet uygulamasını kendi sistemi üzerinden kullananların ve izin alan özel entegratörlerin, Defterdarlık veya Vergi Dairesi Başkanlıkları ile anlaşmalı matbaa işletmeciliği sözleşmesi yapma zorunlulukları bulunmamaktadır. e-Bilet izni kapsamında düzenlenmeyen belgeler ile başka mükelleflere ait belgeler bu kapsamın dışındadır.

e) Bu Tebliğ uyarınca e-Bilet düzenleme yetkisi bulunan mükelleflerin, sistemlerinde arıza veya kesinti meydana gelmesi durumlarında; e-Bilet yerine IATA kurallarına uygun ya da genel hükümler çerçevesinde kağıt ortamında bilet düzenlemek zorundadırlar. Bu şekilde

bilet düzenlemek istisnai bir uygulama olup süreklilik arz etmesi halinde verilen izin iptal edilebilecektir. IATA kurallarına uygun olarak kağıt veya basılı bilet kullanılması durumunda söz konusu biletlere ilişkin raporlama yükümlülüğü bu Tebliğin 10 uncu bölümünde belirlenen esaslar çerçevesinde yerine getirilir.

f) Başkanlık, ilgisine bilgi vermek suretiyle, izin isteyen mükelleflerin başvurularının yanıtlanmasını belli bir süre erteleyebilir, başvurularını sıraya koyabilir.

g) Başkanlık, önceden haber vermek ve hazırlıklar için yeterli zaman tanımak kaydıyla, bilet düzenleme ile ilgili zorunluluk getirebileceği gibi uluslararası standartlara uyma zorunluluğu da getirebilir.

ğ) Bu Tebliğ uyarınca e-Bilet düzenleme izni alan mükellefler, bagaj ücreti, cezalar, ücret iadesi vb. işlemleri için de e-Bilet düzenleyeceklerdir.

h) Bu Tebliğin 8 inci bölümündeki şartları taşıyan biletler tutarına bakılmaksızın fatura yerine geçen belge olarak kabul edilecektir.

ı) Başkanlık gerek görmesi halinde bu Tebliğ kapsamındaki hava yolu biletinde bulunması gereken bilgilerde değişiklik yapabilir.

i) Bu Tebliğin 4 üncü bölümünün (a) bendinde belirtilen zorunluluk Türkiye’de tam mükellef olmayan hava yolu firmaları için aranmayacaktır.

j) IATA üyesi olmayan hava yolu firmaları da istemeleri halinde bu Tebliğ hükümlerinden yararlanabilecektir.

k) Türkiye’de faaliyette bulunan dar mükellef hava yolu firmalarının, sadece Türkiye’de elde edilmiş sayılan hasılatlarını içeren biletleri bu Tebliğ kapsamındadır.

l) Başkanlık gerek görmek ve önceden haber vermek kaydıyla, e-Biletlerin elektronik sertifikayla imzalanması ve elektronik ortamda iletilmesi zorunluluğunu getirebilir.

14. Yürürlükten Kaldırılan Tebliğ Hükümleri

05/05/2004 tarihli ve 25453 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 334 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin “Hava Yolu Taşımacılığında Kullanılan Yolcu Biletleri” başlıklı birinci bölümü 1/7/2016 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Tebliğ olunur.